

На матеріалі доповідей підготовлено статті для тематичного наукового збірника «Волинь філологічна: текст і контекст».

Надія Колошук

Поетично-мистецьке свято «Лісова пісня» вдесяте завітало на Ковельщину в теплі серпневі дні 2010 року. За традицією, перша мистецька зустріч відбувається біля пам'ятника Лесі Українці в Ковелі, де гостей свята, що приїхали з Луцька, багатьох куточків України, а також із Польщі та Білорусі, вітають представники місцевої влади, ковельчани.

Після коротких емоційних виступів та фото на пам'ять заступник голови райдержадміністрації Андрій Мигуля запрошує письменників відвідати Лесину домівку в Колодяжному. Кілька кілометрів – і учасники свята поринають у життєдайний косачівський світ, де все зворушує і наснажує: і щедрі яблунові дари, і м'яка вода з косачівської криниці, і звуки фортепіано, що линуть з вікна Лесиноного білого будиночка, і щирі, захопливі розповіді господині меморіальної садиби – заслуженого працівника культури Віри Михайлівни Комзюк. Гості не оминають нагоди побачити й знаменитий Лесин кадуб, в якому (о диво!) нещодавно заблестіло на дні дзеркальце води.

Тільки раз на рік, і тільки письменникам – учасникам свята «Лісова пісня» дозволяє Віра Михайлівна гостювати кілька годин у «сірому» будиночку Косачів, де зазвичай господарі влаштовували літературні читання, показували вистави. Вже вкотре проводиться тут імпровізована година поезії. Кожного, хто читає поезії чи каже щось від серця, проймає відчуття, що Леся поруч. З ним митці слова і вирушили надвечір з Колодяжного на літературні зустрічі – до Ковеля, Володимира-Волинського та Ратного, де відбулося незабутнє спілкування митців з творчою інтелігенцією.

Уночі – дощ, а вранці, як на замовлення, у чистому небі господарює сонце. Це важливо, адже в першу серпневу неділю до

скулинського лісу йдуть старі й малі, їдуть шанувальники творчості Лесі Українки з усіх куточків Волині. На лісовій галяві нині особливо людно.

Віталій Карпюк, заступник голови обласної державної адміністрації, який свого часу, будучи керманічем району, все зробив для впорядкування місцини та дороги до неї, першим звернувся до гостей і учасників цьогорічного, ювілейного, свята. Тепло вітали присутніх радник голови обласної ради Володимир Банада, голова Ковельської райдержадміністрації Іван Смітюх та голова районної ради Микола Гайдучик. Своєрідним прологом стала сцена з вистави Волинського академічного музично-драматичного театру за драмою-феєрією Лесі Українки «Лісова пісня». А потім на галявині, прикрашеній вишиваними рушниками, з благословіння заступника голови Національної спілки письменників України Василя Шкляра та ведучих дійства – голови Волинської письменницької організації Ніни Горик і Василя Гея, як два легкі крила, злинули поезія і фольклор.

Свої вірші читали Михайло Пасічник із Житомира, Олена Вітенко та Тетяна Яковенко з Вінниці, Станіслав Шевченко з Києва, Микола Пшеничний з Рівненщини, Василь Жукович із Мінська, Олексій Філатов з Бреста, Збігнев Фрончек та Войцех Пестка з Любліна, Надія Гуменюк, Ніна Горик, Василь Гей із Луцька, молода поетична паросль краю – переможці обласних літературних конкурсів, які цього дня отримали дипломи обласної організації НСПУ й обласного управління освіти та подарунки від фонду «Майбутнє Волині». Переклади з польської та білоруської прозвучали із вуст Олени Криштальської (Луцьк) та Івони Василевської (Люблін).

На крилі фольклорному у синє небо злітали голоси гуртів з Білина і Скулина Ковельського, Лукова Турійського та Замшан Ратнівського районів, троїстих музик з-під княжого Володимира-Волинського, заслуженої артистки України Світлани Мирводи з Києва, Лідії Гольонко з Рівного, Юлії Горшар із Любешова, Ганни Сліпчук зі Скулина, грали також два сопілкарі – Тимофій Мирвода і Тимофій Музичук. Та найбільше оплесків дісталось п'ятирічному Сашкові Шевчуку, який виконав пісню «Їхав козак степом». Сашко, співак з білинського фольклорного гурту

«Родина», – наймолодший учасник свята. Найповажніший же артист, який хвацько вигравав у Нечимному, Ілля Дячук з Оваднівського колективу трієстих музик, аж на вісімдесят років старший від Сашка. Ось такий діапазон.

Була під час свята у Нечимному і надзвичайно зворушлива, шемлива і радісна зустріч, яку не можна було ні передбачити, ні тим більше якось спрограмувати. Розпочинаючи дійство, відомий письменник, автор знаменитого «Чорного Ворона» Василь Шкляр наголосив, що зібрала всіх у цьому особливому місці Леся Українка – людина, яка творила націю, яка знала, що українці – європейський народ і утверджувала це у своїй творчості. А потім пан Василь згадав про свої перші відвідини Волині. Було це років сорок тому. Його старший брат одружувався з дівчиною із села Уховецька Ковельського району. Тоді Василь, начуваний про УПА, про яку в ті роки навіть згадувати не можна було, попросив одного старого чоловіка показати йому справжнього українського повстанця. Чоловік запряг конячину і повіз гостя із Уховецьк до Скулина. І там познайомив з жінкою, якій сам Клим Савур дав псевдо Гива (Іва). Вона, в роки повстанського руху ще зовсім юна дівчина, була зв'язковою УПА.

Будучи на зустрічі в Ковелі, Василь Шкляр дізнався, що тітка Ганна і досі проживає в Скулині. На галявині письменникові повідомили, що Йонівна (так усі звать колишню зв'язкову) є тут, на святі, разом з внуками й правнуками! Сива як голубка, у вишій сорочці, вона така ж струнка і гарна, як у молодості. Важко передати словами, що діялося, коли на імпровізовану сцену до Василя Миколайовича піднялася його давня знайома, з якою письменник уже встиг наговоритися. Від хвилювання жінка не змогла промовити й слова, тільки витирала сльози. Це вже пізніше, трохи оговтавшись від почуттів, вона змогла говорити з журналістами.

Свято «Лісова пісня» завжди переповерхене почуттями. Світлими, добрими, високими. Тими, що надихають і змушують задумуватися над сенсом життя, що повертають кожного серцем до Лесі Українки і до України.

*Ніна Горик,
Надія Гуменюк*